

Република Македонија
Министерство за финансии

КВАРТАЛЕН ЕКОНОМСКИ ИЗВЕШТАЈ
К-3-2011

Резиме

- Во К-3-2011 **БДП** оствари реален раст од 2,3% во однос на истиот квартал 2010 година. Со исклучок на секторот Финансиско посредување и Индустрија кои забележаа пад од 2,5%, и 0,4%, соодветно, во сите останати сектори е регистриран раст, од кои најзабележителен е во секторите Градежништво од 26% и Хотели и ресторани од 7%;
- **Стапката на невработеност** во К-3-2011 се намали за 0,5 п.п. споредено со истиот квартал 2010 година и изнесува 31,2%;
- **Стапката на инфлација** во К-3-2011 изнесува 3,6% во однос на истиот квартал 2010 година, мерена според индексот на трошоци на живот;
- Просечната **брuto плата** во К-3-2011 изнесува 30.528 денари и забележа номинален годишен раст од 1,5%, додека на реална основа истата забележа пад од 2,1%;
- **Вкупните буџетски приходи** во К-3-2011 се пониски за 4,7% и **вкупните буџетски расходи** се пониски за 1,5% во однос на истиот квартал 2010 година;
- **Депозитите** во К-3-2011 продолжија и натаму да растат, остварувајќи стапка на раст од 10,5% во однос на крајот на К-3-2010 и 2,5% во однос на претходниот квартал. **Кредитите на приватниот сектор** забележаа раст од 8,1% во однос на крајот на К-3-2010 и 1,4% на квартална основа;
- **Македонскиот берзански индекс** МБИ-10 во септември 2011 година забележа раст од 3,8% во однос на септември 2010 година;
- Во К-3-2011 на годишно ниво (к/к-4), забележан е значителен **раст на извозот** од 20,3% и **увозот** за 22,4%, со што вкупната **надворешно-трговска размена** изразена во евра забележа раст од 21,5%;
- **Трговската отвореност** на Република Македонија во К-3-2011 изнесува 110,8%, што укажува на нагорно поместување на нивото од истиот квартал претходната година за 15,5 п.п..

1. Макроекономски трендови и реален сектор

Реалниот раст на БДП во К-3-2011 изнесува 2,3% споредно со истиот квартал од 2010 година, по растот од 5,1% во првата половина од годината, со што просечниот економски раст во првите три квартали од 2011 година изнесува 4,1%. **Номиналниот раст на БДП** во К-3-2011 година изнесува 4,5% споредно со истиот квартал претходната година, што имплицира дека БДП дефлаторот изнесува 2,2%. **Реалниот раст на БДП** за К-3-2011 споредно со К-2-2011 изнесува 1,2%, што во одредена мера се должи на сезонски влијанија.

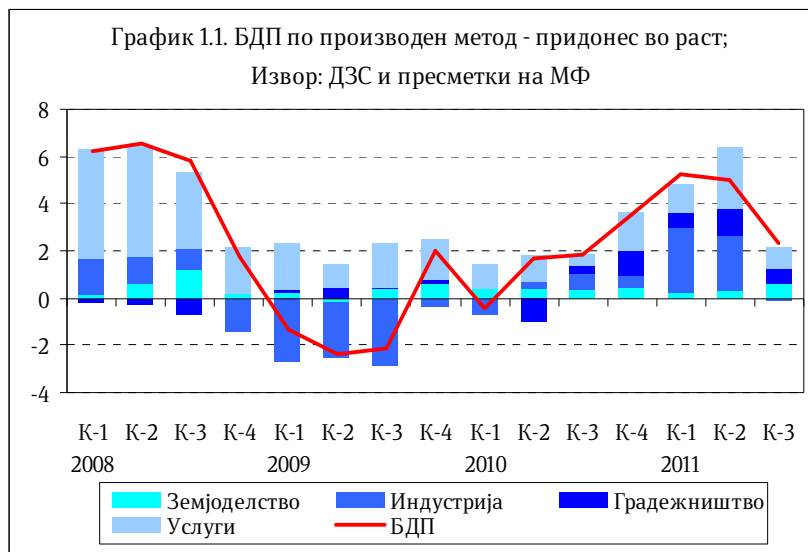
Според **производната страна на БДП**,

секторот Градежништво продолжува со високите, двоцифрени стапки на раст на активоста, во К3 2011 година проценет на 12,3%. Секторот Трговија на големо и мало оствари стапка на раст од 3,1% на годишна основа, што претставува забавување на растот во овој сектор во однос на остварената стапка на раст од 16,6% во претходниот квартал.

Индустриското производство во К-3-2011 година забележа минимален пад од 0,4%, по високата стапка на раст во првата половина од годината од 14,9%, намалувањето на стапката на индустриското производство е резултат на високата споредбена основа од претходната година, но и на

намалената странска побарувачка имајќи ги овде предвид случувањата со должничката криза во Еврозоната.

Секторот Хотели и ресторани и секторот Земјоделство остварија стапка на раст од 7% и 6%, соодветно. Позитивен придонес на растот е забележан и во секторот Јавна управа од 2,7%. Секторот Сообраќај, складирање и врски во К-3, забележа раст од

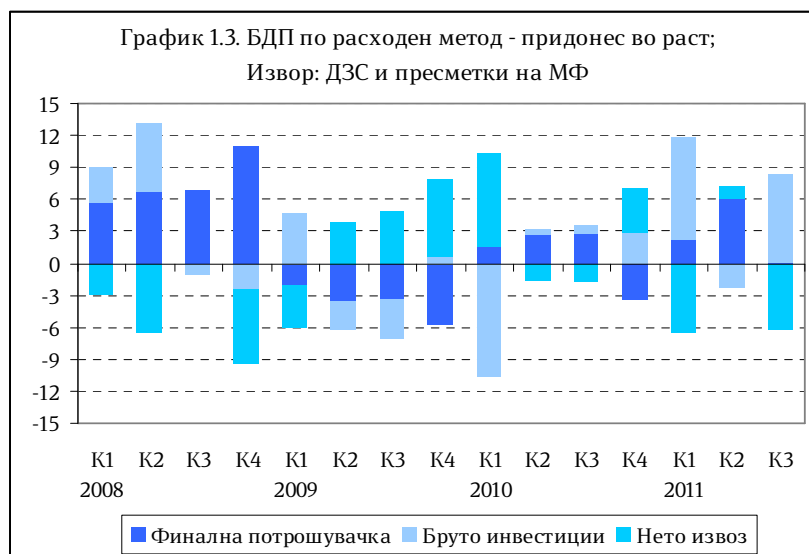
3,9%. Се претпоставува дека растот во овој сектор е придвижен од дејноста комуникации, со оглед на стагнацијата во индустриското производство.

Секторот Финансиско посредување го продолжи трендот на негативен раст и во К-3, и истиот забележа негативна стапка на раст од 2,5%.

Намалувањето на стапката на **индустриското производство**¹ во К-3-2011, главно се должи на намалувањето на производството на мебел (19,4%), производството на моторни возила (16,5%), вадење на руди на метал (13,9%), производство на хемикалии и хемиски производи (5,6%), производство на целулозна хартија (5,1%), производството на производи од други неметални минерали (2,9%), штавење и преработка на кожа (2,4%), вадење на камен јаглен и лигнит (0,4%) и преработка на дрво (0,3%).

Од друга страна, раст е остварен кај: вадење на други руди и камен (50,3%), производство на други сообраќајни средства (45%), производство на тутунски производи (37,4%), производи на машини и уреди н.е.с. (27,7%), производство на електрични машини и апарати (26,1%), рециклажа (25,3%), производството на основни метали (18,4), производството на текстил (12,5%), производството на кокс (10,8%), производството на облека (9,2%), издавачката дејност (9%), производството на производи од гума (8,2%), снабдување со електрична енергија (8,0%), и производство на прехранбени производи и пијалаци (7,3%).

Анализирано според **расходната страна**, растот на БДП во К-3-2011 година, е придвижен од домашната побарувачка, поточно бруто инвестициите кои забележаа висок раст од 42,5%. Растот на инвестициите соодветсува со растот во градежништвото, високиот раст на домашното производство на капитални добра, но и солидниот раст на увозот на инвестициски добра.

Со оглед на пониските капитални буџетски расходи во К-3 година на годишна основа, се претпоставува дека растот на инвестициите е воден од приватниот сектор, дотолку повеќе што растот на долгорочните кредити на претпријатијата на крајот на К-3 изнесува 15,7%, како и солидниот износ на странски директни инвестиции.

¹ Пресметан врз основа на месечното соопштение Индекс на индустриското производство

Финалната потрошувачка во К-3 имаше неутрален придонес врз економскиот раст. Имено, приватната потрошувачка регистрираше умерен раст од 1,8%, што соодветствува со растот во трговијата и растот на наплатените приходи од ДДВ, како и позитивниот раст на производството за широка потрошувачка.

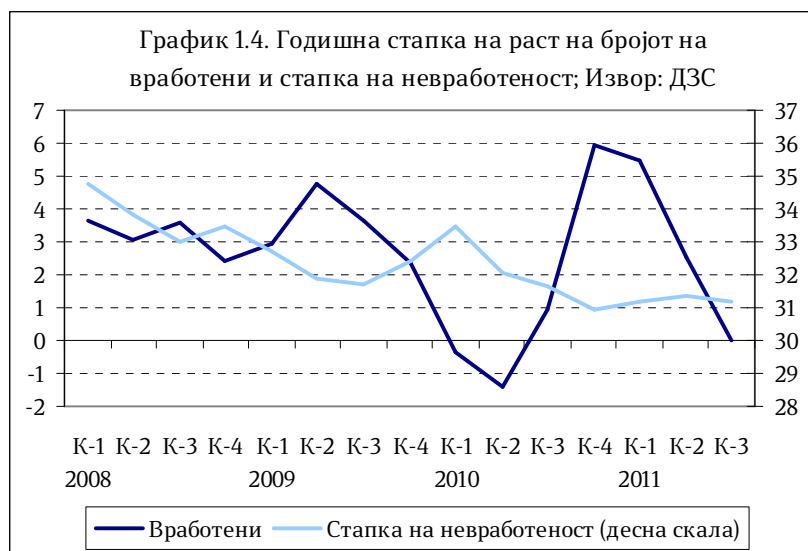
Јавната потрошувачка регистрираше релативно висок пад од 7,9%, со што продолжува негативниот раст на јавната потрошувачка набљудуван во првата половина од годината.

Во однос на нето-извозната побарувачка, истата има негативен придонес врз економскиот раст. Извозот на стоки и услуги во К-3 регистрираше реален раст од само 3,4%, со што продолжува надолжниот тренд на раст на извозот, што се должи на забавувањето на економскиот раст во ЕУ. Увозот на стоки и услуги во К-3 регистрираше повисок реален раст од извозот, кој изнесуваше 12,3%.

Според [Анкета на работна сила](#), активното население во К-3-2011 е намалено за 0,7% споредено со истиот квартал 2010 година. Ова е резултат, пред се на намалувањето на бројот на невработени, кој е понизок за 2,2% на годишна основа, додека бројот на вработени во К-3-2011 е намален за 156 лица. Работоспособното население во К-3-2011 забележа раст од 0,5%.

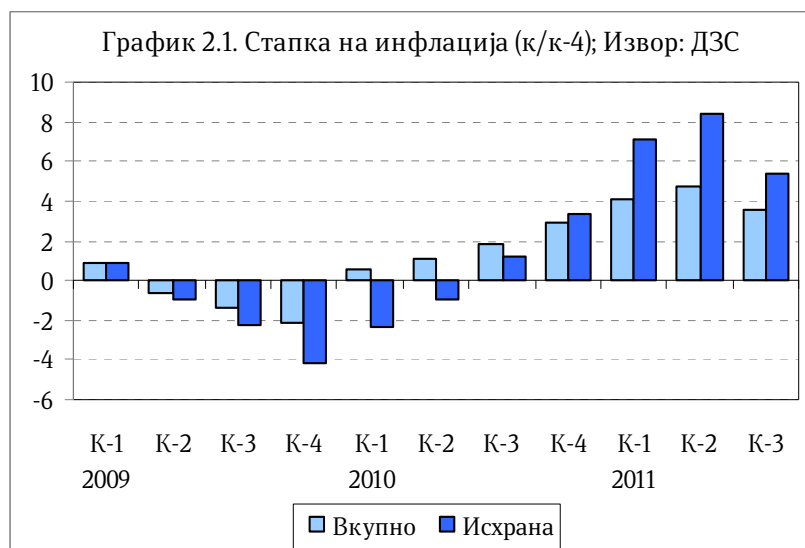
Ваквите движења на пазарот на труд резултираа [стапката на невработеност](#) во К-3-2011 да се намали за 0,5

п.п. споредено со истиот квартал 2010 година и изнесува 31,2% (види График 1.4). Стапката на вработеност изнесува 39,1%, што претставува намалување од 0,2 п.п. во однос на истиот квартал 2010 година, додека стапката на активност се намали на 56,9% од 57,6% во К-3-2010. Имено, бројот на вработени, анализирано според видот на сопственоста на деловните субјекти, во приватниот сектор е зголемен за околу 200 лица на годишно ниво, додека во останатиот дел од економијата бројот на вработени е намален за 350 лица.

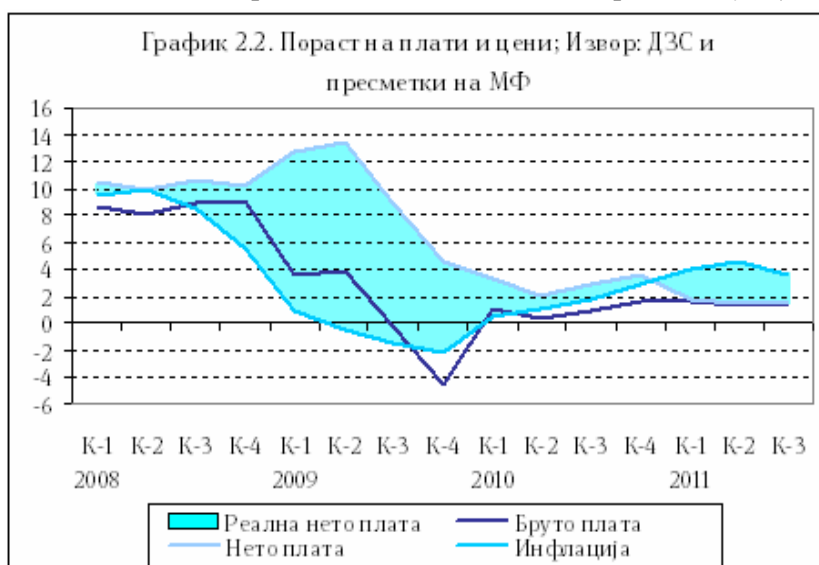
2. Цени, трошоци и продуктивност

Стапката на инфлација, мерена според Индексот на трошоци на живот, во К-3-2011 изнесува 3,6% во однос на истиот квартал од 2010 година. Највисок раст на цените е забележан кај категоријата Исхрана од 5,4%, следен од растот на цените во категоријата Домување од 3,9%, што се должи најмногу на порастот на цените за електрична енергија од 5,4%. Во категоријата Хигиена и здравје се забележува раст од 3,8%, додека во категоријата Сообраќајни средства и услуги цените се повисоки за 2,6%, како резултат на зголемените цени за течни горива и масла од 11,8%. Раст е остварен и кај категориите Административни и финансиски услуги од 2%, Хотели и ресторани од 1,6%, Облека и обувки од 1,5% и Тутун и пијалаци од 1,2%. Намалување на цените се забележа единствено во категоријата Култура и разонода од 0,8%.

Базичната инфлација (која го исклучува ефектот на храната и енергијата) во К-3-2011 година изнесува 1,3%, што е на приближно исто ниво споредено со базичната инфлација во претходниот квартал (1,2%).

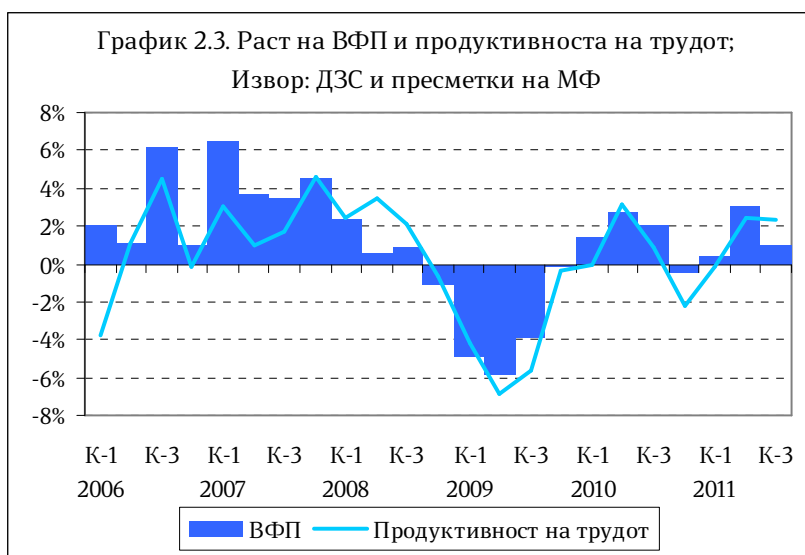
Цените на мало во К-3-2011 забележаа пораст од 3,8% споредено со истиот квартал од 2010 година. Најголем придонес во растот на цените на мало има категоријата Индустриски производи каде е забележан раст на цените од 5,4%, придонесувајќи со 3,1 п.п. во вкупниот раст на цените на мало. Во рамки на оваа категорија, највисок раст на цените бележат прехранбените производи од 6,3%. Непрехранбените производи забележаа раст на цените од 5,7%. Малопродажната цена на тутунот е зголемена за 2%, додека пијалациите регистрираа раст од 1,2%.

Категоријата Земјоделски производи забележа благ раст од 0,7%, наспроти растот од 10% во претходниот квартал.

Просечната **нето плата** во К-3-2011 изнесува 20.795 денари и е повисока во однос на истиот квартал 2010 година за 1,6% номинално. На реална основа нето платата бележи пад од 1,9%, (површината со сенка на График 2.2). Просечната **брuto плата** изнесува 30.528 денари и забележа номинален раст од 1,5% додека на реална основа истата забележа пад од 2,1%.

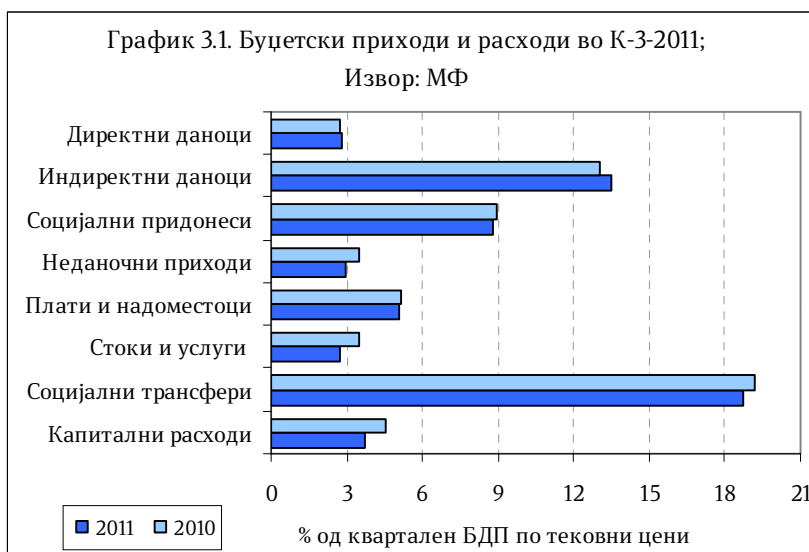
Растот на економската активност во К-3-2011 не беше проследен со раст и на бројот на вработени, имплицирајќи зголемување на **продуктивноста на трудот**, и тоа за 2,3%, по растот од 2,4% во претходниот квартал. Имено, паралелно со растот на бројот на вработени, во К-3-2011 е

забележан раст и на физичкиот капитал од 3,3%. Ваквите тенденции на факторите на растот предизвикаа **вкупната факторска продуктивност (ВФП)** да забележи зголемување од 1% во К-3-2011, по растот од околу 3% во претходниот квартал. На Графикот 2.3 е прикажан трендот на ВФП и продуктивноста на трудот.

3. Фискален сектор

Во К-3-2011 беше забележано пониско остварување на буџетските приходи во однос на К-3-2010, придружено со релативно пониски буџетски расходи. Дефицитот на Буџетот изнесуваше 1.659 милиони денари во К-3-2011 или 1,5% од реализираниот БДП за овој квартал (дефицитот на Централниот буџет

изнесуваше 889 милиони денари, односно 0,8% од БДП).

И во третиот квартал од 2011 година продолжи да се води контрациклична фискална политика насочена кон ублажување на последиците од светската економска криза врз македонската економија и задржување на макроекономската стабилност. Притоа, не беше загрозната фискалната одржливост на јавните финансии.

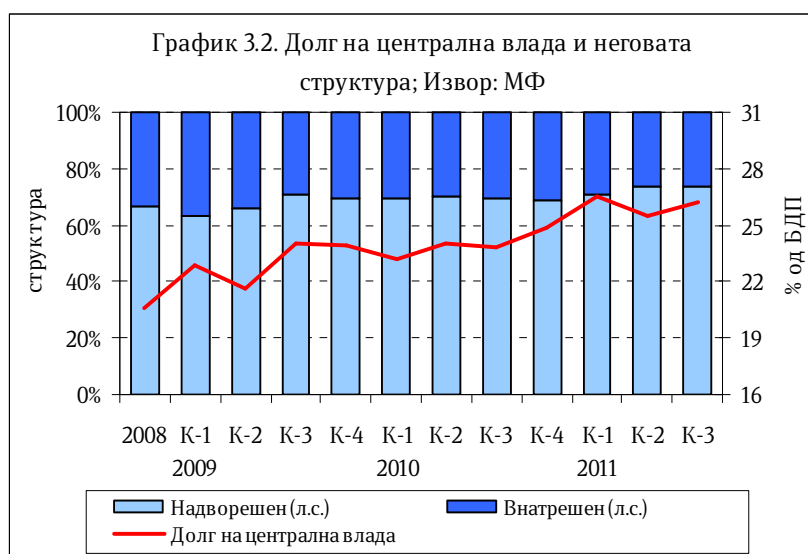
Вкупните **буџетски приходи** се пониски за 4,7% споредено со истиот квартал од 2010 година, но тоа не се должи на помало остварување на даночните приходи, односно придонесите, кои остварија зголемување за 5,4%, додека социјалните придонеси се повисоки за 3,0%, а неданочните приходи се пониски за 9,9%. Притоа беше забележана повисока наплата кај данокот на додадена вредност и кај персоналниот данок и умерено зголемување на акцизите, додека реализацијата на данокот на добивка е намалена за 36,7%. Приходите од ДДВ, кои претставуваат 54,5% од вкупните даночни приходи, во К-3-2011 се повисоки за 11,2% споредено со истиот квартал 2010 година, односно пониски за 7,0 п.п. од остварувањето во претходниот квартал. Во структурата на бруто приходите од ДДВ се забележа зголемување на наплатата на ДДВ од увоз, но и зголемување на прометот во земјата, согласно прометот во трговијата, а засилена е и динамиката на поврат на ДДВ. Приходите од акцизи се повисоки за 0,5% споредено со истиот квартал од 2010 година, додека наплатата на царинските давачки е зголемена за 13,7%. Во рамки на директните даноци, кај данокот на добивка е забележан пад од 36,7% повеќе (треба да се има предвид дека од 2009 година единствено се оданочува добивката која се распределува за дивиденда, а почнувајќи од април 2010 година е евидентиран приход за данок на исплатената дивиденда и друга распределба од добивката, што учествува со значаен процент во структурата на овој данок). Приходите од персоналниот данок на доход се повисоки за 9,7%. Наплатата на социјалните придонеси е повисока за 3,0%, при што зголемување на наплатата се забележува кај сите придонеси, односно кај придонесите за пензиско осигурување од 2,7%, кај придонесите за здравствено осигурување од 3,3%, а кај придонесите за вработување од 5,3%. Неданочните приходи, кои претставуваат 9,9% од вкупните буџетски приходи, во К-3-2011 се пониски за 9,9% во однос на истиот период од 2010 година. Приходите по основ на донации се пониски за 9,6%.

Во К-3-2011 вкупните **буџетски расходи** се пониски за 1,5% споредено со истиот квартал од 2010 година. Тековните расходи, кои претставуваат 88,2% од вкупните расходи, се зголемија за 0,4% на годишна основа. Капиталните расходи кои учествуваат со 11,8% во вкупните расходи, се пониски за 13,5% споредено со К-3-2010 година, при што нивната реализација во К-3- 2011 година е со подобра динамика отколку во претходните години и изнесува 20,4% од вкупно планираните средства за 2011 година. Во рамки на тековните расходи, расходите за стоки и услуги беа намалени за 17,4%, додека расходите за плати и надоместоци се со релативно умерен раст, односно забележано е нивно зголемување од 4,2% во однос на истиот квартал лани. Средствата за трансфери, кои учествуваат со речиси 2/3 (59,3%) во вкупните расходи, се повисоки за 2,1% на годишна основа, а учеството на категоријата “Други трансфери“ во вкупните трансфери изнесува 21,1% (овде се

вклучени трансферите кон локалната власт - блок и наменските дотации, како и други субвенции и трансфери). Трансферите кон Фондот за пензиско и инвалидско осигурување, кои учествуваа со 27,0% во вкупните расходи, се извршени за 3,8% повеќе во однос на истиот квартал од 2010 година, односно повеќе за 2,5% споредено со К-2 2010 година. Расходите за каматни плаќања се зголемени за 8,7%, при што расходите по камати на домашен долг забележаа раст од 21,1%, а каматите за странскиот долг беа зголемени за 6,7%.

Фискалното оптоварување, мерено како утврден дел на буџетски приходи² во однос на номинален БДП, во К-3-2011 изнесува 27,4% и претставува зголемување за 1,1 п.п. во однос на К-2-2011. Вкупните буџетски расходи претставуваат 31,7% од БДП, што е за 3,0 п.п. понизок остварен износ во однос на К-2-2010.

Вкупниот **долг на централната влада** на крајот на К-3-2011 изнесува 26,2% од БДП, што претставува зголемување за 0,9 п.п. во однос на К-2-2011 година. Учеството на надворешниот долг на централната влада во вкупниот долг на централната влада е зголемено за 0,1%, во однос на К-2-2011, додека учеството на

внатрешниот долг на централната влада во вкупниот долг на централната влада е намалено за исто толку. Со тоа, учеството на внатрешниот долг на централната влада се намали на 26,4% од вкупниот долг на централната влада. Ваквата состојба укажува дека дополнителното задолжување, што е неминовно за водење поекспанзивна фискална политика, било надворешно или внатрешно, не би ја загрозило фискалната одржливост, при што е неопходна координација со монетарната политика. Здравата фискална политика е еден од Мастришките критериуми за конвергенција, со поставени граници на 3% од БДП за буџетскиот дефицит и 60% од БДП за државниот долг.

4. Монетарно-финансиски движења

Во текот на третиот квартал од 2011 година не се забележа промена во поставеноста на монетарната политика. Во услови на намалени инфлациски

² Вклучува даночни приходи, социјални придонеси, административни такси и давачки и патарини

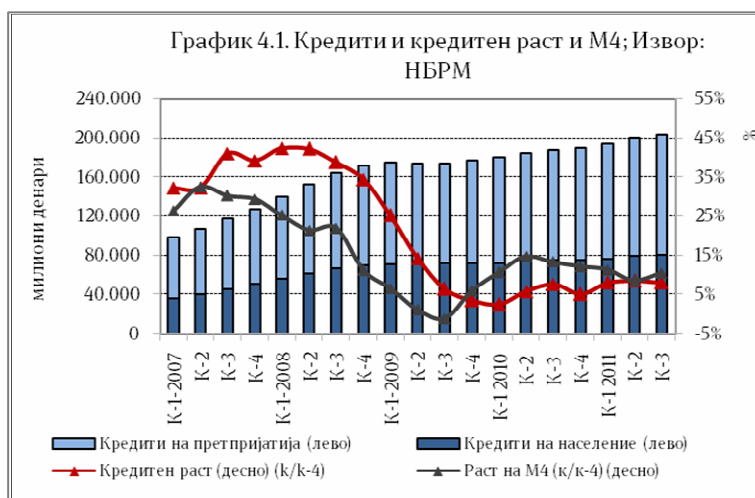
притисоци и поволен макроекономски амбиент основната каматна стапка остана непроменета на нивото од 4% во однос на претходниот квартал. Сепак, во следниот период се очекува зголемена ранливост на домашната економска активност, согласно со зголемените ризици на глобално ниво, предизвикани од продлабочувањето на должничката криза во евро-зоната.

Примарните пари³ во К-3-2011 забележаа пад од 4,0% во однос на претходниот квартал. Падот на примарните пари беше резултат на падот на вкупната ликвидност на банките за 7,6%, додека готовите пари во оптек забележаа раст од 1,1%, на квартална основа.

Монетарниот агрегат М1 забележа пад од 0,9% во однос на К-2-2011, главно како резултат на падот на депозитните пари на претпријатијата и домаќинствата. Пошироките монетарни агрегати **М2 и М4**, во К-3-2011 регистрираа раст од 2% и 2,4%, соодветно, во однос на претходниот квартал.

Вкупниот **депозитен потенцијал**⁴ на приватниот сектор на квартална основа се зголеми за 2,5%, и истиот беше придвижен од порастот на депозитите на приватните претпријатија за 3,8% и депозитите на домаќинствата од 2,1%. Намалување, се регистрира кај депозитните пари за 2,1% во однос на претходниот квартал, како и кај долгорочните депозити во странска валута (5,9%).

Од аспект на валутата, новото штедење доминантно беше во домашна валута (придонес од 54,2%). Депозитите во домашна валута се зголемија за 2,7%, додека растот на депозитите во странска валута се зголеми за 2,2%. Степенот на евроизација, мерен преку учеството на девизните депозити во вкупниот депозитен потенцијал, се намали на 50,9% (51,1% во К-2-2011).

Според рочноста, краткорочните депозити во К-3-2011 забележаа раст од 3,9% во однос на претходниот квартал, додека растот на долгорочните депозити забави на 1,6%.

Кредитната активност на банките кон недржавниот сектор, во К-3-2011 година бележи стапка на раст од 1,4% на квартално ниво, што претставува намалување во однос на кварталниот раст од 3% регистриран во вториот квартал.

Од секторски аспект, во К-3-2011 година се забележува раст на кредитите кон домаќинствата од 2,1%, со што тие остваруваат доминантен придонес од 57,8% во

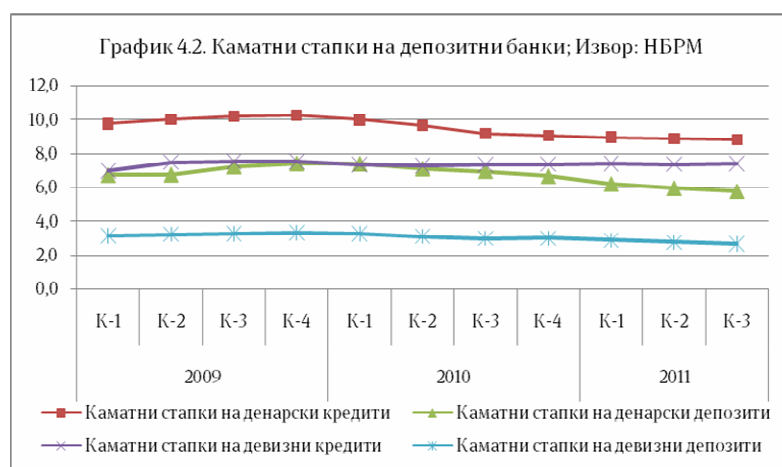
³ Ги вклучува готовите пари во оптек (вклучително и готовината во благајна на банките), задолжителната резерва во денари и во девизи и вишокот ликвидни средства над обврската за задолжителна резерва (во денари)

⁴ Депозитите вклучуваат и пресметана камата

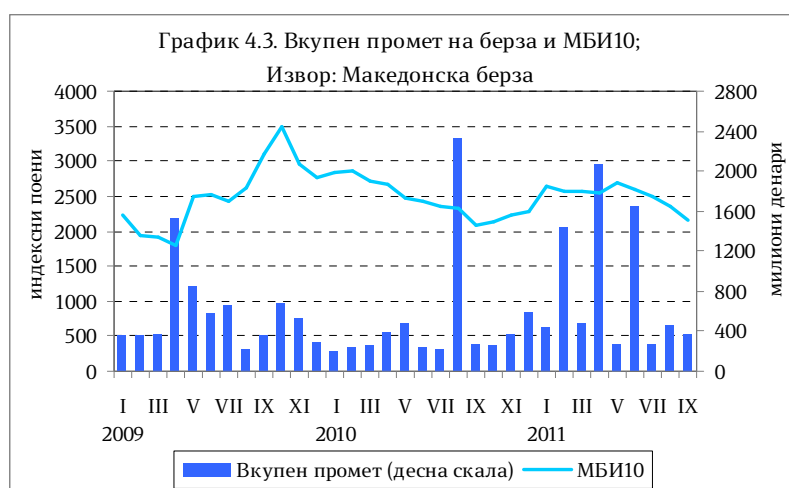
вкупниот кредитен раст, додека кредитите кон приватните претпријатија се зголемија за 0,9% и остварија значаен пораст на придонесот во новото кредитирање (придонес од 39,3%).

Од валутен аспект, кредитите во странска валута забележаа засилен раст од 6% на квартално ниво (наспроти растот од 4,1% во К-2-2011). Денарските кредити забележаа пад од 0,2% во однос на претходниот квартал. Според рочноста, долгорочните кредити и понатаму се главен двигател на новото кредитирање на квартална основа и истите се зголемија за 1,6%, во однос на К-2-2011, додека краткорочните кредити забележаа пад од 1,3%.

Во третиот квартал од 2011 година, НБРМ ја задржа основната **каматна стапка** непроменета на ниво од 4%. Каматната стапка на депозитните банки во К-3-2011 на девизните депозити бележи пад од 0,1 п.п во однос на претходниот квартал. Каматната стапка на вкупните девизни депозити во третиот квартал се намали на 2,7%, додека каматната стапка кај девизните кредити е непроменета и изнесува 7,4%. Каматните стапки на денарските кредити и денарските депозити остануваат непроменети, и истите изнесуваат 8,8% и 5,8% соодветно. Каматната стапка на ново одобрените денарски кредити изнесува 8,3% и бележи квартален раст од 0,1 п.п., додека каматната стапка на ново – одобрените девизни кредити е непроменета на квартално ниво и изнесува 7,4%.

Каматната стапка на ново одобрените денарски кредити изнесува 8,3% и бележи квартален раст од 0,1 п.п., додека каматната стапка на ново – одобрените девизни кредити е непроменета на квартално ниво и изнесува 7,4%.

На **пазарот на капитал** во третиот квартал од годината се забележа пад на вкупниот промет од 72,4% во однос на претходниот квартал што се должи на падот прометот на речиси сите пазарни сегменти на берзата, а најголем квартален пад е забележан кај блок - трансакциите. Во истиот период, прометот од класичното тргување забележа раст од 5,5%, додека споредено со истиот период минатата година, класичното тргување бележи пораст од 57,9%. Во согласност со намалувањето на вкупниот промет на берзата, Македонскиот берзански индекс

МБИ-10, како агрегатен показател на берзанските движења, се намали за 16,6% во однос на јуни 2011 година, додека во однос на септември 2010 година регистриран е пораст од 3,8%.

5. Надворешен сектор и платен биланс

Во К-3-2011 година вкупната трговската размена со странство (фоб основа) изнесува 2.052,6 милиони евра, што претставува највисок износ од 2003 година наваму и бележи раст од 21,5% во однос на истиот квартал од 2010 година, а се објаснува со истовремено зголемување на извозот и увозот на стоки и ниската споредбена основа од истиот квартал претходната година.

Во К-3-2011 година **извозот** на стоки изнесува 824,3 милиони евра, износ кој претставува највисок извоз од 2003 година и во однос на истиот квартал од претходната година бележи раст од 20,3%.

Анализирано по сектори на СМТК (Стандардна меѓународна трговска класификација), позитивни движења во извозот се забележуваат кај:

- хемиските производи, односно хемиски материи и метални производи за 54,3 милиони евра, со придонес во раст од 7,9 п.п. (ваквото движење се објаснува со високиот раст на извозот на „катализатори на носачи со благородни метали или нивни соединанија од страна на „Johnson Matthey“);
- машини и транспортни уреди за 100% (електрични машини и делови и индустриски машини и делови за 33,6 милиони евра или со придонес во раст од 5 п.п.);
- нафта и производи од нафта за 21,6 милиони евра со придонес во раст од 3,2 п.п.
- производи класирани по материјалот за 7% (железо и челик за 16,7 милиони евра или со придонес во раст од 2,4 п.п.) и друго.

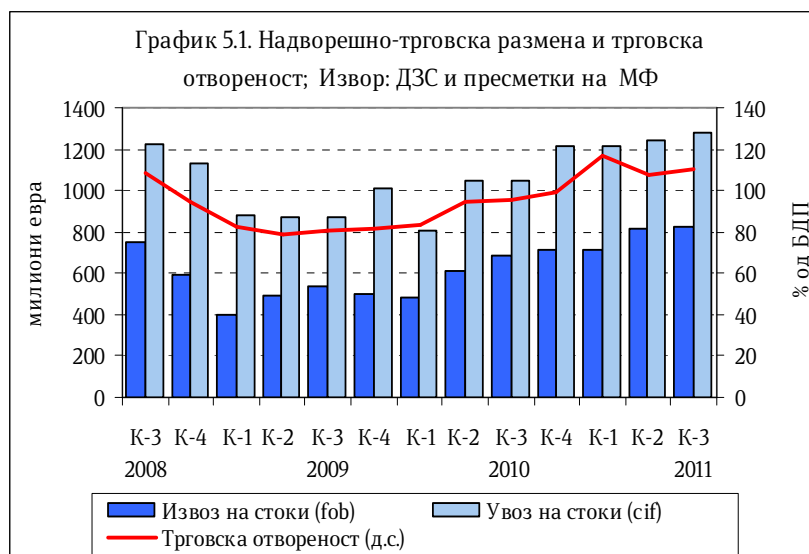
Во К-3-2011 година, гледано по економска намена најголемо учество во годишниот раст на извозот имаат интермедијарните производи наменети за индустриското производство со 63,8%, а потоа енергија со 9% и стоките за широка потрошувачка со 8%.

Увозот на стоки (Фоб)

во К-3-2011 година изнесува 1.228,3 милиони евра и забележа пораст од 22,4% (224,6 милиони евра) во однос на К-3-2010 година, додека во однос на претходниот квартал, растот изнесува 3%.

Анализирано по сектори на СМТК, најголемо

позитивно придвижување на увозот во К-3-2011, покрај категоријата обоени

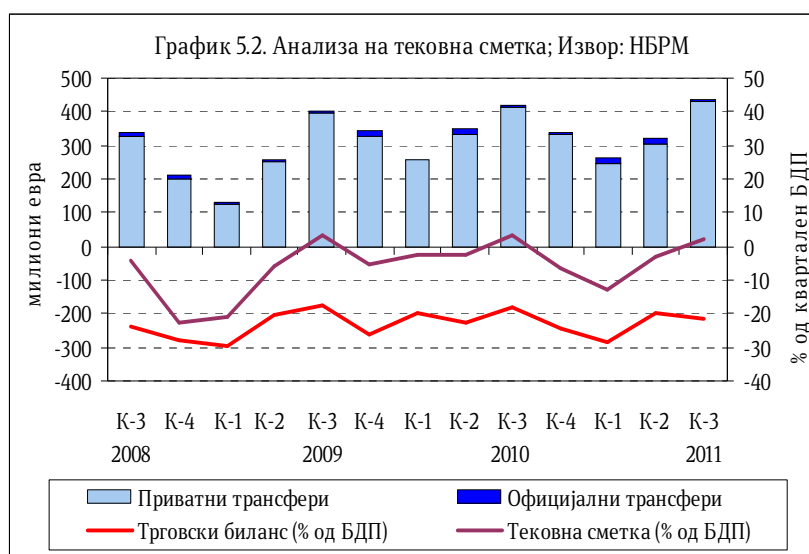
метали за 72 милиони евра, со учество во вкупниот раст од 31%, и понатаму забележуваат категориите минерални горива и мазива (нафта и производи од нафта за 56 милиони евра, електрична енергија за 20 милиони евра), потоа електрични машини и делови за 15 милиони евра, индустриски машини и делови за 10 милион евра и друго. Порастот на увозот на овие категории добра, кои се интермедијарни инпути во процесот на производство, упатува на обезбедени предуслови за производната активност во следните квартали. Кај категориите транспортна опрема и неорганички хемиски производи се забележува намалување на увозот за 90% и 42%, соодветно. Сепак, на бројките треба да се пријде со претпазливост бидејќи од истите не е елиминиран базниот ефект од третиот квартал минатата година.

Гледано по економска намена Во К-3-2011 година на годишниот раст на увозот најмногу учествуваат производите наменети за индустриско производство со 57% и енергија со 33,7%.

Трговската отвореност на РМ во К-3-2011 изнесува 110,8% и забележува проширување во однос на истиот квартал од 2010 година за 15 п.п., што се должи на поинтензивниот раст на трговската размена и побавниот раст на нивото на БДП во овој квартал.

Во К-3-2011, при подобрена трговска размена со Европската унија (ЕУ 27) во однос на К-3-2010 за 22%, учеството на размената со оваа интеграција во вкупната надворешно-трговска размена бележи позитивно поместување за само 0,2 п.п. и изнесува 56,1%, при што извозот на стоки учествува со 58%, а увозот на стоки со 54,7%. Како резултат на структурните промени во размената со странство, во третиот квартал од 2011 година, 43,8% од трговскиот дефицит на земјата е последица на дефицитот во размената со Велика Британија и Русија, а потоа следуваат Грција, Турција, Бугарија, Кина, Србија, и други. Суфицит во размената е остварен со, Косово Германија, Албанија, Хрватска и други.

Во К-3-2011 година, позитивното салдо на билансот на плаќања во однос на истиот квартал од 2010 година се стеснува за 28,2% и изнесува 43,6 милиони евра или 2,4% од БДП (во третиот квартал 2010 година изнесуваше 3,4% од БДП). Во К-3-2011 година, подобреното позитивно салдо на билансот на услуги, непроменетиот дефицит кај подбилансот на доход и зголемените нето тековни трансфери за 120 милиони евра се главни фактори тековната сметка во К3 од 2011

година да бележи суфицит од 43,6 милиони евра, наспроти дефицитот од 58 милиони евра во претходниот квартал.

Во К-3-2011 **трговското салдо** (-21,8% од БДП), бележи негативно поместување во однос на претходните два квартала од оваа година и последниот квартал од 2010 година, како и враќање на нивото од К-2-2010 година (-22,1% од БДП). Годишниот раст на извозот во К-3-2011 година е со помал интензитет во споредба со претходните два квартала, додека годишниот раст на увозот во К-3 е понизок од растот во К1, а го надмина растот на увозот во К-2-2011 година. Ваквото движење на извозот и увозот придонесе нивото на трговскиот дефицит во однос на БДП да расте 3,8 п.п во споредба со К-3-2010.

Во истиот квартал, **нето-тековните трансфери** забележаа раст од 4,6% во однос на К-3-2010, што во поголем дел произлегува од повисоките приватни трансфери. Приватните трансфери забележуваат раст од 4,9% (20,3 милиони евра) и продолжуваат да имаат доминантно учество (98%) во тековните трансфери.

Извештајот го подготви

Министерство за финансии
Сектор за макроекономска политика

М-р Анита Поповска
Ана Николова
Копринка Сапунова
Неџати Куртиши
Сами Асани

Контролирал:

Снежана Делевска

Одобрил:

Јордан Трајковски

Jordan.Trajkovski@finance.gov.mk

Скопје, февруари 2012 година